

حقوق بیمه شخص ثالث و عوامل افزایش و کاهش آن در قانون جدید شخص ثالث

آیین نامه تعیین سقف حقوق بیمه شخص ثالث و نحوه تخفیف، افزایش و تقسیط آن در ششم آبان ماه نود و شش ابلاغ شد. بر اساس این آیین نامه، نحوه تعیین حقوق بیمه شخص ثالث تغییراتی داشت. در ماده ۲ این آیین نامه، روش محاسبه سقف حقوق بیمه شخص ثالث آورده شده است. انجام محاسبات موضوع این ماده نیز به موجب ماده ۳ همان آیین نامه برعهده بیمه محترم مرکزی گذاشته شده. این نرخ نامه پس از تصویب شورای عالی بیمه جهت اجرا به شرکت های بیمه ابلاغ می شود. در شیوه افزایش و کاهش نرخ مصوب شورای عالی بیمه، تغییراتی نسبت به قبل از ابلاغ آیین نامه جدید به وجود آمده است. نگاهی داشته باشیم به این تغییرات:

افزایش نرخ حقوق بیمه شخص ثالث

افزایش نرخ ناشی از کاربری خودرو بر اساس ماده ۴ آیین نامه به شرح زیر تغییر کرد:

ردیف	نوع کاربری	افزایش نرخ (درصد)	
		قدیم	جدید
۱	سواری با کاربری آژانس، تاکسی و مسافرکش شخصی درون شهری	۴-	۱۰
۲	سواری تاکسی و مسافرکش شخصی برون شهری	۴۵	۲۰
۳	وسیله نقلیه ویژه حمل مواد سوختی مایع و گازی شکل	۴۵	۲۵
۴	وسایل نقلیه ویژه حمل مواد منفجره و خطرناک	۵-	۵۰
۵	وسایل نقلیه مورد استفاده در تعلیم و آزمون رانندگی	۱۵	۱۵
۶	وسایل نقلیه که برای مسابقات رانندگی به کار می‌روند	۵-	۵۰
۷	موتورسیکلت‌هایی که برای مسابقات رانندگی به کار می‌روند	۳-	۳۰
۸	وسایل نقلیه‌ای که حسب مقررات ملزم به داشتن معاینه فنی بوده و فاقد آن باشند	---	۵
۹	وسایل نقلیه‌ای که مجاز به اتصال یدک اضافی باشند بابت اتصال هر یدک اضافی	۱۵	۱۵
۱۰	وسایل نقلیه‌ای که بیش از ۱۵ سال از سال ساخت آن‌ها گذشته باشد	هر سال افزافه ۲ درصد تا سقف ۱- درصد	هر سال افزافه ۲ درصد تا سقف ۲۰ درصد
۱۱	وسایل نقلیه‌ای که دارنده آن طبق اطلاعات مندرج در سامانه راهنمایی و رانندگی دارای نمره منفی باشد	---	به ازاء هر نمره منفی در زمان خرید بیمه‌نامه ۱ درصد (حداکثر ۳۰ درصد)
۱۲	وسایل نقلیه‌ای که طبق اطلاعات مندرج در سامانه راهنمایی و رانندگی دارای تخلفات حادثه‌ساز ثبت شده باشد	---	به ازاء هر تخلف حادثه‌ساز ثبت شده در دوره اعتبار بیمه‌نامه قبل از نیم درصد (حداکثر تا ۳ درصد)

در جدول بالا می‌بینیم به طور کلی اضافه نرخ برای خودروهایی که مسافر حمل می‌کنند (ردیف‌های ۱ و ۲) کمتر شده. این کاهش، نشان از توجه صنعت بیمه به توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی از طریق کاهش حق بیمه شخص ثالث در این بخش دارد.

در ردیف ۸ افزایش توجه به معاینه فنی (ایمنی و محیط زیست) دیده می‌شود.

در ردیف ۱۰ شاهد توجه به ریسک بالاتر خودروهای فرسوده هستیم. بالاخره در ردیفهای ۱۱ و ۱۲ هم رانندگان و خودروهایی که خطر بیشتری دارند ملزم به پرداخت بیشتر حق بیمه شخص ثالث شده‌اند.

کاهش نرخ حق بیمه

تخفیف‌های خاصی به شرح زیر مطابق ماده ۵ اضافه یا حذف شدند:

تغییر	تخفیف (درصد)		مصادیق تخفیف حق بیمه پایه	ردیف
	قدیم	جدید		
جدید	—	۵	وسایل نقلیه‌ای که برای اولین بار شماره‌گذاری می‌شوند	۱
۳۰ درصد افزایش	۴+	۵۰	وسایل نقلیه عمومی شهری حمل مسافر با ظرفیت بیش از شش نفر شامل اتوبوس، مینی‌بوس، ون و استیشن	۲
جدید	—	۱۰	وسایل نقلیه‌ای که دارنده آن وفق آیین‌نامه موضوع تبصره ۵ ماده ۱۸ قانون دارای گواهینامه معتبر طی دوره‌های آموزشی رانندگی ایمن و کم‌خطر باشد	۳
حذف	۴+	—	وسایل نقلیه عمومی که متعلق به بیمه‌گزار بوده و مخصوص جابجایی کارکنان آن باشد یا در صورتی که متعلق به مراکز آموزشی بوده و مخصوص حمل و نقل دانش‌آموزان و دانشجویان باشد	۴

در ردیف ۱ این جدول، تخفیفی برای خودروهای صفر کیلومتر منظور شده است. رانندگان این قبیل خودروها عموماً احتیاط بیشتری در رانندگی از خود نشان می‌دهند و طبیعتاً ریسک پایین‌تری دارند. افزایش تخفیف در ردیف ۲ نیز نشانگر توجه به کاهش هزینه ناوگان حمل و نقل عمومی شهری برای کمک به گسترش آن است.

تخفیف دوره آموزشی رانندگی ایمن و کم‌خطر مشوقی است برای رانندگان برای یادگیری روش‌های کاهش احتمال تصادف. این مشوق را می‌توان نشانه‌ای از توجه به لزوم گسترش فرهنگ ایمنی از طریق آموزش دانست. این توجه را باید به فال نیک گرفت چرا که صنعت بیمه به یکی از نقش‌های کلیدی‌اش در جامعه یعنی آموزش پیشگیری از حوادث توجه کرده است. امیدوارم این توجه به سایر رشته‌ها نیز تعمیم یابد.

در ردیف ۴ حذف تخفیفی را می‌بینیم که امروزه با توجه به برون‌سپاری حمل و نقل کارکنان، دانش‌آموزان و دانشجویان عملاً کاربردی نداشت. این تخفیف در واقع در ردیف ۲ جدول بالا برای

حمل و نقل درون شهری گنجانده شده.

همچون گذشته برای عدم دریافت خسارت از محل این بیمه نامه، تخفیف در حق بیمه شخص ثالث منظور می گردد. برای دریافت خسارت هم روشی برای کاهش این تخفیف یا دریافت اضافه نرخ مشخص شده است. این موضوع را در مقاله بعدی مورد بررسی قرار خواهیم داد.